

*Sfântul Simeon
cel desculț și cu o singură haină*

Arhimandrit
VASILIOS BACOIANIS

Peripețiile unui călugăr

Sfântul Simeon
cel desculț și cu o singură haină

Traducere din limba engleză de
Pr. Șerban Tica

EDITURA DE SUFLET
EDITURA TABOR
București

Sclavia, analfabetismul, sărăcia, epidemiile, convertirile forțate au împins Grecia la limita distrugerii. Există riscul pierderii identității elene, a credinței ortodoxe și a limbii. În pofida vicisitudinilor, comunitatea ortodoxă a luptat să păstreze spiritul grec viu. În mănăstiri și în biserici a fost organizat un sistem rudimentar de educație, de cele mai multe ori în pro-naosul bisericilor. În timp au fost cunoscute ca *școlile ascunse*.

Cuviosul Simeon a trăit și a lucrat în timpul acestor ani grei. A călătorit desculț prin cetăți și orașe, întărindu-i și ajutându-i pe frații și surorile sale, creștini.

Dacă aprinzi un sfeșnic în mijlocul zilei, nu are mare valoare. Dimpotrivă, dacă îl aprinzi în bezna nopții, vei dărui lumină tuturor celor din jur. O astfel de lumină pentru vremurile întunecate în care a trăit a fost lucrarea Sfântului Simeon.

 PARTEA I

Copilăria Sfântului Simeon

„Mâna care împinge leagănul
conduce lumea.” (W.R. Wallace)

S-a născut în Bathyrema¹. În acele zile (sec. al XV-lea) era un oraș mare cu circa două mii de locuitori. În perioada bizantină fusese cunoscut ca Bessaina. A fost capitala diocezei cu același nume până în anul 1371. A fost de altfel și Chora (capitala) provinciei Aghia (în Tesalia) în 1688.

În Bathyrema erau doi preoți: părintele Toma și părintele Andreas. Simeon a fost singurul fiu al părintelui

¹Demetrios Agraphiotis, *The Destruction of Bathyrema at Aghia (April-June 1688)*, la 1st Larissa Studies Congress, 9-10 martie 1991, Larissa, 1992, pp. 157-176.

Andreas și al Ecaterinei, soția sa, preoteasa. Aceștia erau oameni simpli, cucernici, cu o credință sinceră. Au făcut tot ce au putut pentru a sădi credința în Hristos în inima fragedă a fiului lor.

Tatăl lui îl va fi purtat de mână arătându-i bisericile de piatră de prin împrejurimi: a Maicii Domnului, a Sfântului Nicolae, a Sfântului Teodor etc. Oricum, micul Simeon avea o deosebită „slăbiciune” pentru Biserica Sfintei Treimi ce se ridica precum un turn de veghe pe vârful muntelui, la vreo doi kilometri de Bathyrema. Sărea în sus de bucurie de fiecare dată când pornea alături de tatăl său pe cărarea ce îi ducea în vârful aceluși munte.

În afara localității, ascunsă în livada de măslini, era Mănăstirea Sfântul Atanasie. Aici exista o „școală ascunsă” care funcționa la miezul nopții. Învățător era chiar tatăl lui Simeon, părintele Andreas. Tinerii elevi, între care și Simeon, oboșiți după o zi de muncă, urcau în miez de noapte la Mănăstirea Sfântului Atanasie, cântând bineștiuta melodie: „Lună, luminează-mi calea, să pot merge, să învăț să citesc, să învăț lucrurile Domnului.”

Bineînțeles, nu era întotdeauna lună plină, dar și pe întuneric beznă, pe frig, sau zăpadă, sau îngheț, în orice condiții, cât de grele, tinerii elevi urcau spre școală. Același lucru îl făcea și învățătorul lor, părintele Andreas. În timpul zilei, pentru a-și câștiga pâinea, acesta lucra pământul, îngrijea de vii și de livezi. Noaptea, urca la Mănăstirea Sfântul Atanasie.

„Înțeleptul are ochii în cap...” (Ecclesiastul 2, 14). Desigur, și ochii proștilor se află tot în cap (nu în picioare), dar aici înțelesul este că cel înțelept privește în sus și nu se gândește la lucrurile josnice, limitate, fără valoare, așa cum o fac cei care au ochii la picioare, „iar nebunul merge într-un întuneric” (Ecclesiastul 2, 14).

Tânărul Simeon ținea ochii sus, în ciuda vârstei, fiind în stare să privească departe, înspre cerul înalt. Încă de la începutul vieții a hotărât să se dăruiască pe deplin Împărăției lui Hristos. A făcut o făgăduință lui Dumnezeu, un jurământ: „Voi rămâne fecior și mă voi face călugăr!”

„Mi-am dat cuvântul”, obișnuiau mai demult să zică părinții noștri, vrând să arate cât de hotărâți erau în

a-și respecta promisiunile. Există de asemenea și acuza: „Nu s-a ținut de cuvânt!”

Închipuiți-vă ce grea era făgăduința făcută de Simeon Domnului și cât ar fi atârnat de greu dacă nu și-ar fi respectat-o! Ar fi trecut prin orice ca s-o împlinească. Chiar dacă omeneste vorbind s-ar fi pierdut orice speranță, el nu ar fi renunțat. Ar fi înfruntat chiar moartea! (Mă întreb ce am fi făcut noi în locul lui?!)

În sfârșit, prin harul dumnezeiesc, a devenit călugăr și sfânt. E într-adevăr uimitor cum lucrează harul, ce căi și mijloace folosește atunci când găsește solul potrivit, pentru a-l conduce pe om către țelul său preaiubit, mântuirea sa și unirea cu Hristos!

Presiuni pentru căsătorie

Pentru a avea o mai bună înțelegere despre cum mergeau lucrurile pe atunci, ar trebui să ne amintim că până de curând toate deciziile legate de căsătorie erau luate de tată, nu de fiul sau fiica ce urma să se căsătorească.

Asta însemna că dacă cineva voia să se căsătorească cu o tânără, nu avea să o întrebe pe ea dacă vrea, ci trebuia să trimită pe cineva care să-l întrebe pe tatăl ei. Dacă acela își dădea acceptul, tânărul era înștiințat și toate urmau să se petreacă ușor. Dacă el spunea *nu*, atunci toată inițiativa avea să eșueze¹.

¹ Divorțul era un concept necunoscut. Doar moartea îi despărțea pe oameni – lucru

Era în Bathyrema, la începutul verii anului 1505, când Simeon tocmai împlinise nouăsprezece ani. Era înalt, frumos, ca un cedru din Liban. În oraș toți îl numeau *monahul*, cunoscându-i făgăduința.

Domnul Thanasis, cogeabas¹ al orașului, pusese ochii pe el. Voia să-și mărite cu el fata de doisprezece ani, pe frumoasa Triandafilia. Era singurul lui copil, a cărei mamă murise de mult. Știa că nu-i va fi ușor să-l însoare pe *monah*, dar ticluise deja un plan care spera să-i iasă.

A lansat zvonul că urmează o iminentă „luare” de copii (robi)...! Urma să-i spună părintelui Andreas că în acest an turcii aveau să facă o excepție și să adune și tineri până la douăzeci

incredibil în timpul pe care îl trăim. De ce era așa? Întâi, aveau binecuvântarea părintească, și rugăciunile părinților întăresc temeliele caselor copiilor, cum spune o rugăciune de la cununie. Apoi, aveau aceeași mentalitate. Astăzi, multă lume se căsătorește din „dragoste” (sentimente și emoții), ca singură condiție. *Dragostea este oarbă, dar căsătoria îți deschide ochii!*

¹ Corespondent al primarului, demnitar grec numit de către autoritatea turcă, responsabil cu administrarea localității și cu strângerea taxelor, personaj deseori detestat de populația greacă pentru corupție și nepotism.

de ani. Apoi să-l sfătuiască să-și însoare băiatul, căci turcii nu luau tineri căsătoriți. Iar mireasa era deja pregătită. Așa că a tras cu patimă din pipă și a poruncit unui servitor:

– Fugi și spune-i părintelui Andreas să vină la mine acasă. Iute! Nu mai pierde timpul!

Soarele stătea să apună, iar părintele Andreas încă lucra la câmp. „Mă întreb ce vrea primarul”, îngână el în timp ce-și luă bastonul plecând grăbit spre casă. Și-a schimbat haina ponosită cu cea bună, și-a pus fesul, și în asfințit a luat-o spre casa primarului. Acesta l-a întâmpinat cu aparentă bucurie.

S-au așezat în curtea pavată cu piatră, sub bolta înaltă de vie, lângă fântâna arteziană al cărei susur amintea de un marș funebru. Primarul și-a aranjat veșmintele și s-a așezat pe scaunul său.

Triandafilia, care era frumos împodobită, a ieșit să servească oaspetele. S-a oprit, i-a sărutat mâna și l-a servit dintr-o tavă de aur. Apoi, cu multă reverență, a intrat în casă pășind înapoi (pentru a nu întoarce spatele celor prezenți). Tatăl ei, a abordat subiectul principal: